



HRVATSKI SABOR

KLASA: 021-12/20-09/23

URBROJ: 65-20-02

Zagreb, 7. travnja 2020.



Hs**NP*021-12/20-09/23*65-20-02**Hs

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 33. stavka 1. podstavka 3. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Izveštaj o radu obveznih mirovinskih fondova kojima upravlja Raiffeisen društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d. za 2019. godinu, te zajednički "Izveštaj o radu obveznih mirovinskih fondova za 2019. godinu"* koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora u skladu s odredbom članka 150. Zakona o obveznim mirovinskim fondovima d.d. ("Narodne novine", broj 19/14, 93/15, 64/18 i 115/18), dostavio Raiffeisen društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d., aktom od 27. ožujka 2020. godine.


PREDSJEDNIK
Gordan Jandroković



Raiffeisen
MIROVINSKI FONDOVI

HRVATSKI SABOR
Ured Predsjednika Hrvatskog sabora
Trg Svetog Marka 6
10000 Zagreb

Zagreb, 27. ožujka 2020. godine
Poslovni broj: 2020-IP-413

Priloga broj:	01-04-133
Ministarstva uz. št.	Org. jed.
021-12/20-09/23	65
Uredbeni broj:	Pril. Vrij.
324-20-01	1 -

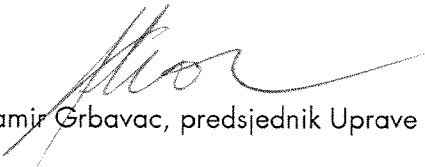
Predmet: Izvještaj o radu obveznih mirovinskih fondova kojima upravlja Raiffeisen društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d. za 2019. godinu i izvještaj o radu obveznih mirovinskih fondova za 2019. godinu - dostavlja se


Poštovani,

temeljem članka 150. Zakona o obveznim mirovinskim fondovima (Narodne novine, broj 19/2014, 93/2015, 64/2018 i 115/2018), Raiffeisen društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d. podnosi Hrvatskom saboru

- Izvještaj o radu obveznih mirovinskih fondova kojima upravlja Raiffeisen društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d. za 2019. godinu i to Raiffeisen obvezni mirovinski fond kategorija A, Raiffeisen obvezni mirovinski fond kategorija B i Raiffeisen obvezni mirovinski fond kategorija C i sažetak Izvještaja, te
- zajednički Izvještaj o radu obveznih mirovinskih fondova za 2019. godinu.

S poštovanjem,


Damir Grbavac, predsjednik Uprave


Eva Horvat, članica Uprave

 **Raiffeisen**
MIROVINSKO DRUŠTVO
Raiffeisen društvo za upravljanje obveznim
i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d.
Zagreb, Petrinjska 59

Sukladno članku 150. Zakona o obveznim mirovinskim fondovima (Narodne novine, broj 19/14, 93/15, 64/18 i 115/18; dalje u tekstu: Zakon), Raiffeisen društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d., Zagreb, podnosi

**Izvještaj o radu obveznih mirovinskih
fondova kojima upravlja Raiffeisen društvo
za upravljanje obveznim i dobrovoljnim
mirovinskim fondovima d.d.
za 2019. godinu**

Ožujak 2020.

Sadržaj

1.	UVOD.....	3
1.1	Okružje poslovanja mirovinskih fondova u 2019. godini.....	4
1.2	Izmjene Zakona o obveznim mirovinskim fondovima u 2019. godini.....	5
1.3	Upravljanje imovinom Fondova	6
1.4	Upravljanje rizicima	7
1.5	Odnosi s članovima i način ostvarivanja prava članova Fondova	7
1.6	Financijska pismenost.....	8
1.7	Naknade	8
2.	RAIFFEISEN OBVEZNI MIROVINSKI FOND KATEGORIJA A.....	9
2.1	Osnivanje i početak poslovanja	9
2.2	Profil rizičnosti	9
2.3	Članstvo	12
2.4	Pokazatelji poslovanja u 2019. godini	13
2.5	Prinosi i zarade	14
2.6	Likvidnost.....	15
3.	RAIFFEISEN OBVEZNI MIROVINSKI FOND KATEGORIJA B.....	16
3.1	Osnivanje i početak poslovanja	16
3.2	Profil rizičnosti	16
3.3	Članstvo	19
3.4	Pokazatelji poslovanja u 2019. godini	19
3.5	Prinosi i zarade	20
3.6	Likvidnost.....	22
4.	RAIFFEISEN OBVEZNI MIROVINSKI FOND KATEGORIJA C.....	22
4.1	Osnivanje i početak poslovanja	22
4.2	Profil rizičnosti	23
4.3	Članstvo	25
4.4	Pokazatelji poslovanja u 2019. godini	25
4.5	Prinosi i zarade	27
4.6	Likvidnost.....	28
5.	Značajna ulaganja mirovinskih fondova u pojedine izdavatelje.....	28

1. UVOD

Raiffeisen društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d. (dalje u tekstu: Društvo) je registrirano kao dioničko društvo pri Trgovačkom sudu u Zagrebu 27. rujna 2001. godine. Sjedište Društva je u Zagrebu, Petrinjska 59. Društvo je u 100%-tnom vlasništvu Raiffeisenbank Austria d.d., Zagreb. Temeljni kapital Društva iznosi 143.445.300,00 kuna. Članovi Uprave Društva su: Damir Grbavac – predsjednik Uprave, Eva Horvat – članica Uprave, Gordan Šumanović – član Uprave. Članovi Nadzornog odbora su sljedeći: Anton Starčević – predsjednik Nadzornog odbora, Zoran Vučićević – zamjenik predsjednika Nadzornog odbora, Dubravko Lukač – član Nadzornog odbora, Peter Žilinek – član Nadzornog odbora i Zvonimir Savić – član Nadzornog odbora imenovan odukom Vlade Republike Hrvatske u lipnju 2019.godine. U Društvu su na dan 31. prosinca 2019. godine zaposlene 42 osobe.

Rad Društva nadzire Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga (dalje u tekstu: Agencija).

Isključiva djelatnost Društva je upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima. Na dan 31. prosinca 2019. godine Društvo je upravljalo sljedećim obveznim mirovinskim fondovima (dalje u tekstu: Fondovi):

- Raiffeisen obvezni mirovinski fond kategorija A,
- Raiffeisen obvezni mirovinski fond kategorija B,
- Raiffeisen obvezni mirovinski fond kategorija C.

Također, na dan 31. prosinca 2019. godine Društvo je upravljalo sljedećim dobrovoljnim mirovinskim fondovima:

- Raiffeisen dobrovoljni mirovinski fond,
- Raiffeisen zatvoreni dobrovoljni mirovinski fond,
- Zatvoreni dobrovoljni mirovinski fond Ericsson Nikola Tesla,
- Zatvoreni dobrovoljni mirovinski fond Hrvatskog liječničkog sindikata i
- Zatvoreni dobrovoljni mirovinski fond T-HT.

Društvo je tijekom 2019. godine provelo pripajanje Zatvorenog dobrovoljnog mirovinskog fonda Sindikata hrvatskih željezničara – Raiffeisen i Zatvorenog dobrovoljnog mirovinskog fonda Novinar Raiffeisen dobrovoljnom mirovinskom fondu.

Depozitar Fondova je Addiko Bank d.d., Zagreb (dalje u tekstu: Depozitar).

Neovisni revizor za Društvo i Fondove je KPMG Croatia d.o.o. za reviziju.

1.1 Okružje poslovanja mirovinskih fondova u 2019. godini

Poslovanje mirovinskih fondova u 2019. godini odvijalo se u povoljnim makroekonomskim i tržišnim okolnostima. Rast domaćeg gospodarstva dodatno je ubrzan u prošloj godini dosegnuvši stopu rasta od 2,9% i time produžujući trend rasta gospodarstva petu godinu zaredom. Iako se kao glavni uzrok rasta zadržala osobna potrošnja stanovništva, potaknuta poreznim rasterećenjem, povećanim raspoloživim dohotkom i još jednom uspješnom turističkom sezonom, u strukturi BDP-a vidljive su i pozitivne promjene kroz visoku stopu rasta investicija (+7,1%) kao posljedice pojačanog financiranja kroz EU fondove i izvoza, a koji je u drugoj polovici godine rastao brže nego uvoz.

Fiskalna i monetarna politika zadržala su obilježja iz prethodnih godina, uz nastavak smanjivanja proračunskog deficita i udjela javnog i vanjskog duga u BDP-u, te nastavak ekspanzivne monetarne politike, koja i dalje potiče rast kreditne aktivnosti, posebice prema sektoru stanovništva.

Uz porast kreditiranja, sektor stanovništva ostvario je značajan napredak u raznim indikatorima. Povoljna kretanja na tržištu rada vidljiva su tijekom cijele godine pa je tako krajem godine prema Državnom zavodu za statistiku stopa nezaposlenih iznosila 7,9% ili 1,7 postotna boda niže nego krajem 2018., dok se broj zaposlenih povećao za 134.111 osoba. Povećana potražnja za radnicima utjecala je i na rast prosječne neto plaće (na 6.559 kn), koja je u prosincu 2019. bila 4,7% viša u odnosu na isti mjesec prethodne godine. Uz rast plaća, svjedočimo i porastu potrošnje s obzirom da je realan promet u maloprodaji u 2019. godini bio 4,2% viši nego prethodne godine. Također, prosječna godišnja inflacija porasla je za tek 0,8%. Ankete o potrošačkom optimizmu za posljednje tromjesečje 2019. ukazuju da se očekivanja kućanstava i dalje poboljšavaju, stvarajući podlogu za rast potrošnje i početkom tekuće godine.

Višegodišnja makroekonomska stabilnost omogućila je Vladi RH i HNB-u da pošalju Pismo namjere za ulazak u Europski tečajni mehanizam (ERM II), koji se očekuje u skorašnjem razdoblju. U konačnici, pozitivna makroekonomska kretanja potaknula su dvije od tri agencije za ocjenu kreditnog rejtinga (S&P i Fitch) da podignu kreditni rejting Republike Hrvatske, koji je nakon gotovo 7 godina vraćen na razinu investicijskog. Sukladno, nastavio se trend snižavanja raspona hrvatskih obveznica u odnosu na najsigurnija europska državna izdanja uz pad prinosa na kraća izdanja ispod razine od 0% po prvi puta u povijesti.

Positivni makroekonomski trendovi imali su pozitivan utjecaj i na hrvatsko dioničko tržište, gdje je ostvaren značajan rast u trgovanju dionicama (+27%), a dionički indeks CROBEXtr porastao je za 19,4% u odnosu na kraj 2018. Oporavak tržišta vidljiv je i kroz činjenicu da su u 2019. godini porasle vrijednosti većine sektorskih indeksa CROBEX-a. Unatoč općim pozitivnim obilježjima tržišta, neki negativni trendovi iz proteklih godina nastavljeni su i u 2019., što se prvenstveno odnosi na činjenicu da je, uz samo dva nova uvrštenja, ukinuto uvrštenje 15 dionica. Također, i ove godine izostalo je većih privatizacijskih projekata na domaćem tržištu.

Mirovinski fondovi promicali su najviše standarde korporativnog upravljanja zastupajući interese vlastitih članova i pozicije manjinskog dioničara. Aktivno sudjelovanje u procesu korporativnog upravljanja rezultiralo je vidljivom stvorenom vrijednošću za sve dioničare te smatramo da je pravo na aktivno sudjelovanje u procesu korporativnog upravljanja temelj dugoročnog razvoja domaćeg tržišta kapitala i primicanja najboljim praksama razvijenih tržišta.

Osim na domaće tržište kapitala, u 2019. godini mirovinski fondovi svoju su imovinu ulagali i na strana dionička i obveznička tržišta. Nakon kratkotrajnog prekida 2018. godine, svjetska dionička tržišta u 2019. godini vratila su se u višegodišnji uzlazni trend, potaknuti politikom niskih kamatnih stopa i visoke likvidnosti koju provode vodeće središnje banke. Na većini europskih i američkih burzi godišnje stope rasta burzovnih indeksa bile su dvoznamenkastih razmjera (američki S&P 500 indeks +29%, paneuropski EURO STOXX 50 +25% te MSCI Emerging Markets +15%).

Osim ekspanzivnom monetarnom politikom, godina je obilježena trgovinskim tenzijama na relaciji SAD-Kina te raspletom oko Brexit-a. Stoga, unatoč pozitivnom rastu cijena dioničkih indeksa, primjetan je niži rast zarada kompanija na stranim tržištima te pad stopa rasta svjetskih razvijenih gospodarstva. U navedenim uvjetima te povijesno niskih kamatnih stopa na novčanom i obvezničkom tržištu, mirovinski fondovi sve više su okrenuti geografskoj diversifikaciji imovine te ulaganjima u alternativne investicijske fondove.

1.2 Izmjene Zakona o obveznim mirovinskim fondovima u 2019. godini

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o obveznim mirovinskim fondovima (Narodne novine, br.115/2018) koji je stupio na snagu 1. siječnja 2019. godine, provedene su mjere unaprjeđenja kapitaliziranog mirovinskog sustava zbog boljeg poslovanja subjekata u kapitaliziranom sustavu na korist svih članova mirovinskih fondova te radi povećanja iznosa njihovih mirovina. Smanjene su ulazna naknada i naknada za upravljanje koje terete članove obveznih mirovinskih fondova te je ograničena mogućnost naplate naknade za upravljanje u odnosu na dio koji čini više od 20% ukupno naplaćenog iznosa naknade za upravljanje od strane svih mirovinskih društava. Promijenio se dosadašnji način promjene kategorije fonda, tako da se novi članovi obveznih mirovinskih fondova po službenoj dužnosti raspoređuju u mirovinski fond kategorije A ukoliko sami u zakonskom roku ne odaberu kategoriju fonda, a raspored dijela osiguranika ide dodatno onom mirovinskom društvu koje je ostvarilo najveći prinos prilagođen rizikom u kategoriji A prethodne godine. Osiguranicima obvezno osiguranim u oba stupa, kao i osiguranicima koji su dobrovoljno pristupili u obvezno mirovinsko osiguranje individualne kapitalizirane štednje u dobi između 40 i 50 godina omogućen je izbor mirovine, čime su dovedeni u isti pravni položaj sa osiguranicima obvezno osiguranim isključivo u I. stupu, izuzev što je pravo na dodatak na mirovinu iz I. stupa ostvarenu za period nakon 2002. godine umanjeno na tri četvrtine u odnosu na prava onih koji primaju mirovinu samo iz I. stupa. Izmjenama Zakona Vlada RH je dobila ovlast imenovati po jednog člana nadzornog i revizorskog odbora u svako mirovinsko društvo, a u

nadzorne odbore društava čije su dionice u portfeljima obveznih mirovinskih fondova, mirovinska društva mogu predlagati samo nezavisne članove. Obveza financiranja financijske pismenosti građana, koja je također uvedena izmjenama Zakona, detaljnije je opisana u točki 1.6.

1.3 Upravljanje imovinom Fondova

Društvo upravlja Fondovima u skladu sa zakonskim propisima i Statutima Fondova. Fondovi su u vlasništvu svojih članova, a pojedinačna vlasnička prava se određuju razmjerno iznosu sredstava na njihovom osobnom računu. Imovina Fondova ne pripada Društvu niti je dio imovine Društva, njegove likvidacijske ili stečajne mase te ne može biti predmetom ovrhe radi namirenja tražbine prema Društvu. Imovina Fondova drži se i vodi odvojeno od imovine Društva. Društvo je odgovorno članovima Fondova za uredno i savjesno obavljanje poslova propisanih zakonskim propisima te također odgovara za štetu počinjenu članovima Fondova u skladu s pravnim propisima. Društvo je dužno stjecati imovinu za Fondove isključivo u ime i za račun Fondova pohranjujući je kod depozitara. Pri obavljanju poslova depozitara za više mirovinskih fondova, imovina, djelatnost i evidencije svakog mirovinskog fonda moraju biti potpuno odvojeni, kako međusobno, tako i od samog depozitara. Depozitar je odgovoran članovima Fondova i Društvu za gubitak imovine koji je prouzrokovao on ili treća osoba kojoj je delegirao pohranu financijskih instrumenata Fondova.

Društvo je usvojilo i primjenjuje pravila korporativnog upravljanja, vezano uz vlastiti ustroj i poslovanje, kao i uz sudjelovanje u korporativnom upravljanju izdavatelja u kojima mirovinski fondovi pod upravljanjem Društva imaju značajne udjele. Učinkovito korporativno upravljanje nužan je preduvjet uspješnosti Društva. Društvo kao članica Udruge društava za upravljanje mirovinskim fondovima i mirovinskim osiguravajućim društvima (dalje u tekstu: UMFO) primjenjuje kodeks korporativnog upravljanja koji je UMFO usvojio u lipnju 2019. godine. Nakon transponiranja Direktive (EU) u pogledu poticanja dugoročnog sudjelovanja dioničara u izmjenama i dopunama Zakona o trgovačkim društvima, usvojena je i javno objavljena Politika sudjelovanja. Društvo je usvojilo Pravilnik o korporativnom upravljanju i ustrojilo Odbor za korporativno upravljanje kao tijelo koje donosi odluke vezane uz glasovanja na skupštinama izdavatelja u kojima mirovinski fondovi imaju značajne udjele. Izvješće o aktivnostima koje su tijekom godine provedene u skladu s Politikom sudjelovanja objavljuje se na mrežnim stranicama. Društvo je ustrojilo učinkovita i primjerena pravila za prepoznavanje, upravljanje, praćenje i sprječavanje sukoba interesa te uspostavilo neovisnu funkciju praćenja usklađenosti koja je zadužena za primjenu i nadzor tih pravila.

Prilikom provedbe ulaganja Fondova poštuju se načela sigurnosti, razboritosti, opreza, likvidnosti, razdiobe rizika i smanjenja rizika raspršenošću ulaganja, s ciljem osiguranja optimalnog rasta mirovinske štednje članova Fondova u odnosu na preuzeti rizik. Društvo primjenjuje aktivnu strategiju upravljanja imovinom Fondova vodeći pritom računa o uvjetima na tržištima kapitala.

1.4 Upravljanje rizicima

Društvo je uspostavilo sveobuhvatan i učinkovit sustav upravljanja rizicima. Strategijom upravljanja rizicima definirana su temeljna načela kojima se Društvo rukovodi u upravljanju rizicima, osigurava razumijevanje procesa upravljanja rizicima, definira uloge i odgovornosti te postavlja smjernice za upravljanje rizicima.

Sustav upravljanja rizicima podrazumijeva identifikaciju, praćenje i izvještavanje o rizicima koji se javljaju u poslovanju Društva te praćenje efikasnosti postavljenih mjera za izbjegavanje, zaštitu ili transfer rizika, odnosno prihvaćanje od strane Društva. Društvo ne teži potpunoj eliminaciji rizika u poslovnim procesima nego adekvatnoj kontroli i praćenju svih vrsta rizika kojima je izloženo tj. uspostavljanju efikasnog sustava za upravljanje rizicima koji treba osigurati da Društvo i mirovinski fondovi kojima upravlja posluju u skladu sa pravnim propisima, poslovnom strategijom Društva i strategijom mirovinskih fondova uzimajući u obzir predodređenu toleranciju spram izloženosti pojedinim rizicima. Društvo je posebno dužno u svojem poslovanju djelovati u cilju zaštite članova mirovinskih fondova kojima upravlja.

1.5 Odnosi s članovima i način ostvarivanja prava članova Fondova

Društvo članovima Fondova osigurava dostupnost svih relevantnih podataka i informacija. Ispunjavajući svoju zakonsku obvezu Društvo osigurava dostupnost tromjesečnih i revidiranih godišnjih izvještaja putem mrežne stranice, u svojim službenim prostorijama, na svim prijemnim mjestima Središnjeg registra osiguranika (dalje u tekstu: REGOS), a članovima se, na njihov zahtjev i besplatno, isti i dostavljaju. Društvo ima svoju mrežnu stranicu www.rm.f.hr i redovito je ažurira i održava. Na mrežnoj stranici dostupne su sve informacije o poslovanju Fondova i Društva kako je propisano Zakonom, o svakom pravnom i poslovnom događaju u vezi s Društvom koji bi mogli značajno utjecati na poslovanje Fondova te podaci i informacije koji su važni za članove, tržište i javnost.

Na zahtjev članova Fondova, Društvo dostavlja dodatne informacije o ograničenjima koja se primjenjuju na području upravljanja rizicima pojedinog Fonda, postupcima koji se koriste u tu svrhu, kao i o promjenama u rizičnosti i prinosima osnovnih vrsta financijskih instrumenata u koje je uložena imovina pojedinog Fonda. Članove se redovito, putem pisanih izvješća koji se dostavljaju elektroničkom poštom, jedanput godišnje obavještava o vrijednosti imovine i uplatama na osobne račune u Fondu. Također, članu se omogućava uvid u stanje na osobnom računu i ostalim podacima na više načina (mrežna stranica, besplatni info telefon, izvještavanje putem elektroničke pošte ili SMS porukom). Izbor načina izvještavanja, promjenu osobnih podataka i ostale izmjene, te dobivanje svih informacija članu se omogućava pozivom u kontakt centar ili slanjem upita na službenu mail adresu Društva. Radi zaštite osobnih podataka i čuvanja povjerljivosti, član se tom prilikom mora odgovarajuće identificirati.

Prava članova Fondova i način njihovog ostvarivanja, poput uvjeta za prelazak iz mirovinskog fonda jedne kategorije u mirovinski fond druge kategorije te prelazak u mirovinski fond kojim upravlja

drugo mirovinsko društvo, propisani su dokumentima obveznog mirovinskog fonda – Statutom i Informativnim prospektom. Nadalje, Društvo je uspostavilo postupke koji osiguravaju da se pritužbe članova Fondova rješavaju na adekvatan način te da nema ograničenja za ostvarivanje prava članova. Informacije u vezi s postupkom rješavanja pritužbi člana kao i informacija o izvansudskom mirnom rješavanju sporova između Društva i članova putem Centra za mirenje pri Hrvatskoj gospodarskoj komori su dostupne članu na mrežnoj stranici.

1.6 Financijska pismenost

Radi jačanja financijske pismenosti građana o individualnoj kapitaliziranoj štednji, Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o obveznim mirovinskim fondovima uvedena je nova obveza mirovinskog društva da dio prihoda od obavljanja svoje djelatnosti svake godine ulaže u osnaživanje financijske pismenosti građana Republike Hrvatske. Slijedom navedenog, u okviru plana usklađenja poslovanja s promjenama u regulatornom okviru mirovinskih fondova početkom 2019. godine utvrđene su aktivnosti koje uključuju iznos sredstava koji se namjerava utrošiti u tu svrhu, način realizacije kroz razne aktivnosti i projekte te rokove u kojima će se navedeno provoditi. Polazne osnove za planiranje navedenih aktivnosti nastavak su projekata koje je Društvo prethodno provodilo, a koja je koordinirala UMFO, te razvoj i realizacija samostalnih projekata.

Osnovni cilj koji Društvo nastoji ostvariti provođenjem projekata i kampanja financijske pismenosti je podizanje razine znanja među građanima o financijskim proizvodima s naglaskom na važnost štednje i pojašnjavanjem pojmova u mirovinskom sustavu. Ciljna skupina projekata su svi građani, a naročito mlađa populacija koja tek ulazi u svijet rada te zaposleni. Prilikom provođenja samostalnih projekata, Društvo razvija strateški pristup kako bi financijsko opismenjavanje kao dugotrajni proces bilo što učinkovitije. Za pojedine projekte započete 2019. godine planira se nastavak i u sljedećim razdobljima, nakon utvrđenja postignutih rezultata.

1.7 Naknade

Prema važećim zakonskim odredbama, naknade koje terete imovinu Fondova su sljedeće:

- Ulazna naknada, koju izračunava REGOS, u 2019. godini iznosila je 0,5% (2018.: 0,8%) od ukupno prikupljenih doprinosa. Iznos svih doprinosa uplaćenih na određeni dan, umanjениh za ulaznu naknadu, uplaćuje se na račune Fondova, dok se ulazna naknada priznaje kao prihod Društva.
- Naknada za upravljanje u 2019. godini iznosila je 0,338% (2018.: 0,363%) godišnje od osnove koju čini ukupna imovina mirovinskog fonda umanjena za obveze s osnove ulaganja. Stopa naknade za upravljanje za 2020. godinu snižena je na 0,3% od osnove, a dodatno će se umanjivati, sukladno Zakonu, godišnje za 5,5% u odnosu na stopu iz prethodne godine sve dok ne dosegne 0,27%, što će se dogoditi 2022. godine.

- Naknada depozitaru u 2019. godini, sukladno ugovoru s Depozitarom, iznosila je 0,022% godišnje od osnovice, tj. od ukupne vrijednosti imovine Fondova umanjene za obveze s osnove ulaganja.

Naknada za izlaz naplaćuje se članu fonda prilikom prijelaza iz jednog obveznog mirovinskog fonda u drugi, ali pod upravljanjem drugog mirovinskog društva, a izračunava se na temelju ukupnog iznosa koji se nalazi na osobnom računu člana fonda, i to u iznosu od 0,8% u prvoj godini članstva, 0,4% u drugoj, 0,2% u trećoj, a u ostalim godinama se ne naplaćuje. Ovu naknadu također izračunava REGOS, a isplaćuje se Društvu.

Društvo ima pravo na iznos naknade za upravljanje koji čini 20% ukupno naplaćenog iznosa naknade za upravljanje od strane svih mirovinskih društava u Republici Hrvatskoj koja upravljaju obveznim mirovinskim fondovima u promatranom obračunskom razdoblju od jedne kalendarske godine. Tijekom 2019. godine je obračunata i naplaćena naknada za upravljanje obveznim mirovinskim fondovima veća od prethodno navedenog ograničenja te će se 55% tako više naplaćenog iznosa naknade za upravljanje u iznosu od 21.441.265,82 kune do 30. travnja 2020. godine uplatiti REGOS-u kako bi se izvršio raspored tih sredstava svim obveznim mirovinskim fondovima. Ovakav način povrata dijela naknade za upravljanje efektivno smanjuje stopu naknade za upravljanje obveznim mirovinskim fondovima za Društvo te će ista dugoročno iznositi oko 0,22% od imovine obveznih mirovinskih fondova. Ukoliko se troškovi REGOS-a i HANFA-e oduzmu od ulazne naknade i naknade za upravljanje, dugoročna stopa naknade spram imovine obveznih fondova smanjuje se na svega 0,16%.

Sukladno Pravilniku o troškovima koji se mogu plaćati iz imovine obveznog mirovinskog fonda te načinu i sadržaju izračuna pokazatelja ukupnih troškova obveznog mirovinskog fonda (Narodne novine, broj 9/19), pokazatelj ukupnih troškova Fondova iznosio je u 2019. godini u prosjeku 0,37, a za pojedini Fond se dobiva kao zbroj naknade za upravljanje, naknade za Depozitara te transakcijskih troškova s osnove ulaganja Fonda, sveukupno u odnosu na prosječnu imovinu Fonda. U odnosu na prošlogodišnjih 0,4, radi se o smanjenju pokazatelja ukupnih troškova Fondova za 7,5%.

2. RAIFFEISEN OBVEZNI MIROVINSKI FOND KATEGORIJA A

2.1 Osnivanje i početak poslovanja

Raiffeisen obvezni mirovinski fond kategorija A (dalje u tekstu: ROMF A) je osnovan 30. svibnja 2014. godine, a započeo je s radom 21. kolovoza 2014. godine.

2.2 Profil rizičnosti

Investicijski cilj ROMF A fonda je ulaganje prikupljenih sredstava članova u svrhu povećanja vrijednosti imovine na dugi rok radi osiguranja isplate mirovinskih davanja članovima, a u skladu sa zakonskim propisima. ROMF A fond ima uravnoteženi profil rizika koji proizlazi iz najvećeg

dopuštenog zakonskog ograničenja ulaganja u prenosive vlasničke vrijednosne papire, direktno ili indirektno putem ulaganja u dioničko tržište.

Najvažnija zakonska ograničenja ulaganja obveznog mirovinskog fonda kategorije A su:

- minimalno 30% neto imovine fonda mora biti uloženo u obveznice Republike Hrvatske, članica EU-a ili zemalja OECD-a,
- maksimalno 65% neto imovine fonda u dionice izdavatelja iz Republike Hrvatske, članica EU-a ili zemalja OECD-a, uključujući i posrednu izloženost putem UCITS fondova i financijskih izvedenica,
- minimalno 40% neto imovine fonda mora biti uloženo u imovinu koja je denominirana ili koja se namiruje u kunama.

U usporedbi s drugim kategorijama obveznih mirovinskih fondova, ROMF A fond ima najviše očekivane prinose na dulji rok i najveći stupanj rizičnosti te je predviđen za osiguranike mlađe dobi pred kojima je duži radni vijek prije mirovine.

Tablica 1. Struktura ulaganja ROMF A fonda prema vrstama instrumenata

Vrsta imovine	31.12.2018	31.12.2019	Razlika
Dionice i dionički fondovi	34,41%	43,56%	9,15%
Obveznice i obveznički fondovi	54,30%	53,52%	-0,78%
Alternativni fondovi	0,00%	0,00%	0,00%
Instrumenti tržišta novca	1,88%	2,14%	0,26%
Novac na računu, potraživanja i obveze	9,42%	0,79%	-8,64%
Ukupno	100,00%	100,00%	

Tablica 2. Geografska struktura ulaganja ROMF A fonda

Država	31.12.2018	31.12.2019	Razlika
Hrvatska	77,85%	68,56%	-9,29%
SAD	9,20%	9,86%	0,66%
Irska	0,00%	6,48%	6,48%
Francuska	4,97%	5,24%	0,27%
Luksemburg	4,33%	4,86%	0,53%
Njemačka	2,13%	0,00%	-2,13%
Švicarska	0,61%	1,39%	0,78%
Velika Britanija	0,51%	0,42%	-0,09%
Italija	0,35%	2,06%	1,71%
Slovenija	0,00%	1,11%	1,11%
Ostalo	0,05%	0,02%	-0,03%
Ukupno	100,00%	100,00%	

Tablica 3. Struktura ulaganja prema gospodarskim sektorima ROMF A fonda

Gospodarski sektor	31.12.2018	31.12.2019	Razlika
Država	48,71%	48,04%	-0,66%
Diverzificirano po sektorima	10,30%	11,90%	1,60%
Ostalo	9,42%	0,79%	-8,64%
Opcionalna potrošačka roba	5,51%	5,05%	-0,47%
Osnovna potrošačka roba	5,44%	5,61%	0,17%
Industrijski proizvodi	4,92%	7,18%	2,26%
Komunikacijske usluge	4,38%	4,58%	0,20%
Komunalne usluge	3,76%	3,94%	0,18%
Energetika	2,52%	2,49%	-0,04%
Informatička tehnologija	2,52%	3,12%	0,60%
Sirovine	1,47%	1,08%	-0,39%
Zdravstvo	0,59%	2,50%	1,91%
Financijska industrija	0,44%	3,72%	3,28%
Ukupno	100,00%	100,00%	

Tablica 4. Struktura ulaganja ROMF A fonda prema valutama

Valuta	31.12.2018	31.12.2019	Razlika
HRK	61,79%	55,04%	-6,75%
EUR	23,15%	28,77%	5,62%
USD	14,45%	14,80%	0,35%
CHF	0,61%	1,39%	0,78%
Ukupno	100,00%	100,00%	

Tijekom 2019. godine fond ROMF A bio je usklađen sa zakonskim ograničenjem na valutnu usklađenost iz članka 129. Zakona, tj. više od 40% neto vrijednosti imovine fonda ROMF A bilo je uloženo u imovinu kojom se trguje ili koja se namiruje u valuti u kojoj se isplaćuju mirovine iz obveznog mirovinskog osiguranja na temelju individualne kapitalizirane štednje.

Tablica 5. Pokazatelji rizičnosti ROMF A fonda

	31.12.2018	31.12.2019	Razlika
Tržišni rizik ROMF A fonda ¹	3,62%	3,65%	0,03%
SRRI pokazatelj stupnja rizika ²	3	3	0
Rizik fonda u odnosu na MIREX A ³	1,12	1,25	0,13
Modificirana duracija ROMF A fonda	2,36	2,13	-0,23

¹ Izračun temeljem tjednih prinosa u zadnje dvije godine, aktualizirana vrijednost

² ESMA smjernice za izračun pokazatelja rizičnosti: <http://www.esma.europa.eu>

³ Izračun temeljem tjednih prinosa u zadnje dvije godine

Tržišni rizik fonda predstavlja ocjenu varijabilnosti kretanja obračunskih jedinica mirovinskog fonda izraženu na godišnjoj razini, a navedena brojka pokazuje koliko se odstupanje od prosječnog prinosa mirovinskog fonda može očekivati. SRRI pokazatelj stupnja rizika (eng. *Synthetic Risk and*

Reward Indicator) kategorizira rizičnosti mirovinskog fonda na skali od 1 (najmanji rizik) do 7 (najveći rizik). Rizik ROMF A fonda u odnosu na MIREX A predstavlja ocjenu sistemskog rizika, tj. očekivanog rasta/pada prinosa ROMF A fonda u slučaju rasta/pada indeksa koji opisuje kretanje prosječnog obveznog mirovinskog fonda kategorije A. Modificirana duracija mirovinskog fonda predstavlja ocjenu rizika ulaganja u dužničke vrijednosne papire, tj. očekivane promjene vrijednosti mirovinskog fonda u slučaju promjene kamatnih stopa na tržištima kapitala.

Tablica 6. Profil rizičnosti ROMF A fonda

Vrsta rizika	Očekivani utjecaj* 2018.	Utjecaj na dan 31.12.2018.	Očekivani utjecaj* 2019.	Utjecaj na dan 31.12.2019.
Tržišni rizik	Umjeren	Nizak	Umjeren	Nizak
Cjenovni rizik	Umjeren	Umjeren	Umjeren	Nizak
Kamatni rizik	Povećan	Nizak	Povećan	Nizak
Tečajni rizik	Umjeren	Vrlo nizak	Umjeren	Vrlo nizak
Kreditni rizik				
Dugoročni kreditni rizik izdavatelja	Umjeren	Vrlo nizak	Nizak	Vrlo nizak
Rizik suprotne ugovorne strane	Vrlo nizak	Vrlo nizak	Vrlo nizak	Vrlo nizak
Koncentracijski rizik	Povećan	Povećan	Povećan	Umjeren
Rizik namire	Vrlo nizak	Vrlo nizak	Vrlo nizak	Vrlo nizak
Rizik likvidnosti				
Rizik likvidnosti imovine	Vrlo nizak	Vrlo nizak	Vrlo nizak	Vrlo nizak
Rizik novčanog tijeka	Vrlo nizak	Vrlo nizak	Vrlo nizak	Vrlo nizak

* Društvo ocjenjuje rizik na osnovu sljedećih kategorija: vrlo nizak, nizak, umjeren, povećan, visok

S obzirom na najveću dopuštenu izloženost dioničkom tržištu za fondove kategorije A (najviše 65% imovine fonda) te očekivane rizičnosti pojedinih klasa imovine fonda, očekivani profil rizičnosti ROMF A fonda za 2019. godinu spram tržišnog rizika bio je umjeren. Na dan 31. prosinca 2019. godine izmjereni utjecaj tržišnog rizika bio je nizak. Ostale vrste rizika imale su jednak ili manji utjecaj od očekivanih utjecaja na dan 31. prosinca 2019. godine.

2.3 Članstvo

Član ROMF A fonda može biti svaki osiguranik kojemu je do dana ispunjenja starosnih uvjeta za stjecanje prava na starosnu mirovinu prema Zakonu (dalje u tekstu: Referentni dan) ostalo deset ili više godina. Član može prenijeti sredstva iz ROMF A fonda u obvezni mirovinski fond druge kategorije kojim upravlja Društvo ili u obvezni mirovinski fond kojim upravlja drugo mirovinsko društvo, iste ili druge kategorije, u skladu sa Zakonom. Na dan kada član ROMF A fonda ispuni uvjet da do Referentnog dana ima manje od deset godina, REGOS će ga rasporediti u Raiffeisen obvezni mirovinski fond kategorija B. Krajem 2019. godine ROMF A fond imao je 5.592 člana (2018.: 1.761).

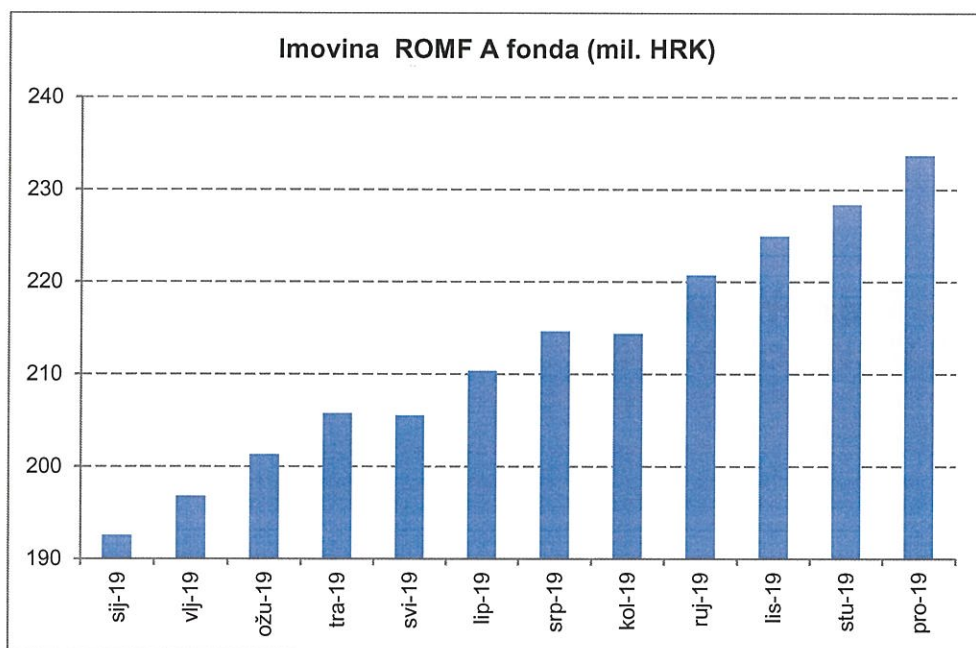
2.4 Pokazatelji poslovanja u 2019. godini

Na dan 31. prosinca 2019. godine neto imovina u ROMF A fondu iznosila je 233.700.847 kuna, što predstavlja 28,21% tržišnog udjela u obveznim mirovinskim fondovima kategorije A, tj. 0,21% sveukupne imovine obveznih mirovinskih fondova u RH. Ukupne uplate u ROMF A fond s osnova uplata doprinosa i promjene članstva tijekom 2019. godine iznosile su 26.696.877 kuna, dok su ukupne isplate iznosile 3.965.717 kuna. Neto iznos uplata u ROMF A fond u 2019. godini iznosio je 22.731.160 kuna.

Tablica 7. Uplate i isplate iz ROMF A fonda u 2019. godini

Osnova	Iznos (HRK)
Primici od članova fondova	15.264.370
Primici s osnove promjene članstva	11.432.507
Izdaci temeljem zatvaranja računa	-575.321
Izdaci s osnove promjene članstva	-3.309.067
Izdaci s osnove promjene članstva - korektivna stavka	-81.329
Ukupno	22.731.160

Graf 1. Prikaz kretanja imovine ROMF A fonda u 2019. godini



Tablica 8. 10 najvećih pojedinačnih pozicija ROMF A fonda na dan 31. prosinca 2019. godine

Pozicija	Vrsta instrumenta	Izdavatelj ili kreditna institucija	Oznaka	Udio
RHMF-O-26CA	državna obveznica	Republika Hrvatska	HRRHMFO26CA5	10,13%
RHMF-O-257A	državna obveznica	Republika Hrvatska	HRRHMFO257A4	8,49%
RHMF-O-247E	državna obveznica	Republika Hrvatska	HRRHMFO247E7	4,25%
RHMF-O-297A	državna obveznica	Republika Hrvatska	HRRHMFO297A0	4,18%
ADPL-R-A	dionica	AD Plastik d.d.	HRADPLRA0006	3,69%
HT-R-A	dionica	Hrvatski Telekom d.d.	HRHT00RA0005	3,48%
RHMF-O-227E	državna obveznica	Republika Hrvatska	HRRHMFO227E9	3,42%
RHMF-O-23BA	državna obveznica	Republika Hrvatska	HRRHMFO23BA4	3,34%
ATGR-R-A	dionica	Atlantic grupa d.d.	HRATGRRA0003	2,84%
PODR-R-A	dionica	Podravka d.d.	HRPODRRA0004	2,77%

Najznačajnija ulaganja ROMF A fonda na kraju 2019. godine bila su domaće državne obveznice srednjih dospijeća, domaće dionice izdavatelja AD Plastik d.d., HT d.d., Atlantic Grupa d.d. i Podravka d.d. U 2019. godini najznačajnija nova pojedinačna ulaganja u vrijednosne papire domaćih izdavatelja bila su u obveznice Republike Hrvatske s dospjećem 2029. godine te dionice kompanije Meritus ulaganja d.d., dok su za strane izdavatelje to bile obveznice Sjedinjenih Američkih Država i Italije te dionice farmaceutske kompanije Krka d.d., Novo mesto.

2.5 Prinosi i zarade

U 2019. godini nominalni prinos za ROMF A fond iznosio je 12,38%, a realno 10,83%, što je rezultiralo ukupnom godišnjom zaradom u iznosu od 24.295.018 kuna.

Tablica 9. Zarada po pojedinim kategorijama imovine za ROMF A fond u 2019. godini

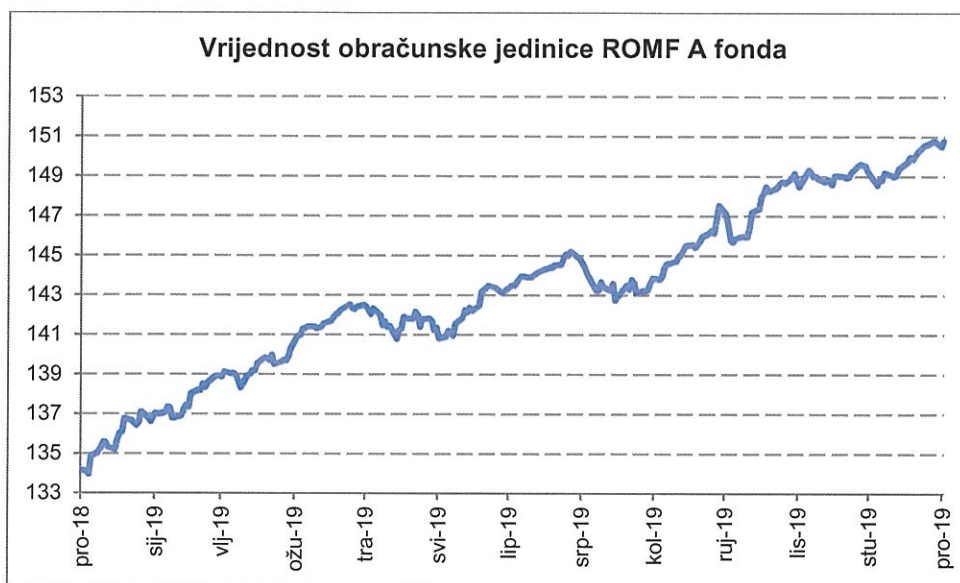
Klasa imovine	Dobit/gubitak u 2019. godini (tisuća HRK)	Prinos	Doprinos prinosu
Domaće dionice i fondovi koji ulažu u dionice	8.339	22,0%	34%
Inozemne dionice i fondovi koji ulažu u dionice	9.483	25,3%	39%
Domaće obveznice	6.642	6,6%	27%
Inozemne obveznice i fondovi koji ulažu u obveznice	517	6,0%	2%
Instrumenti novčanog tržišta	72	0,0%	0%
Naknade	-759		-3%
Ukupno	24.295	12,4%	100%

Tijekom 2019. godine najveća zarada je ostvarena na ulaganjima u domaće i inozemne dionice, a značajan doprinos prinosu (relativni udio doprinosa pojedine klase imovine ukupnom prinosu fonda) došao je i od ulaganja u domaće obveznice. Doprinos prinosu ROMF A fonda od ulaganja na dionička tržišta iznosio je u 2019. godini 73% uz prosječnu godišnju izloženost navedene klase u neto imovini fonda od oko 40%. Kako je obrazloženo u točki 1.1, gdje smo se osvrnuli na okružje poslovanja

mirovinskih fondova u 2019. godini, domaće i inozemna dionička tržišta su u protekloj godini ostvarila značajan rast što je navise pridonijelo ukupnoj zaradi ROMF A fonda s obzirom na njegovu izloženost navedenim klasama imovine tijekom 2019. godine. Prinosi koji su ostvareni na ulaganja u dionička tržišta za ROMF A fond razlikuju se od ostvarenih prinosa pojedinih dioničkih indeksa navedenih u točki 1.1 uslijed različite selekcije pojedinih ulaganja, tj. razlika između odabira pojedinih dionica u fondu i tržišnom indeksu. Dodatni doprinos prinosu ROMF A fonda u 2019. godini došao je i od ulaganja u obveznička tržišta i to u iznosu od 29%, uz prosječnu godišnju izloženost u neto imovini fonda od oko 55%, a razlog je također značajan rast cijena obveznica, tj. pad kamatnih stopa na tržištima kapitala.

Tijekom 2019. godine, na teret imovine ROMF A fonda, Društvu je isplaćeno 712.674 kuna po osnovi naknade za upravljanje, a Depozitaru 46.387 kuna po osnovi naknade za depozitara.

Graf 2. Kretanje obračunske jedinice ROMF A fonda u 2019. godini



Od početka rada fonda (21. kolovoza 2014. godine) do kraja 2019. godine prosječni nominalni prinos na godišnjoj razini za ROMF A fond iznosio je 7,96%, dok je realni prinos iznosio 7,44%.

2.6 Likvidnost

U 2019. godini ROMF A fond u potpunosti je bio u mogućnosti izvršiti sve obveze koje proizlaze iz namire transakcija ili isplata iz fonda. Tijekom 2019. godine ocjene za rizik likvidnosti imovine i rizik novčanog tijeka ROMF A fonda bile su u skladu s očekivanjima, tj. utvrđenim profilom rizičnosti.

U 2020. godini ROMF A fond očekuju isplate iz fonda po osnovi prelaska u drugu kategoriju fonda u iznosu od 5 milijuna kuna, a istovremeno se ne očekuju isplate iz fonda po osnovi umirovljenja. S obzirom na očekivane isplate iz ROMF A fonda u 2020. godini, te likvidnost financijskih instrumenata koji se nalaze u imovini fonda, ocjenjujemo da je likvidnost imovine ROMF A fonda dostatna u odnosu na buduće obveze. Slijedom navedenog, Društvo ne očekuje da će postojati potreba za korektivnim djelovanjem prema imovini ROMF A fonda u 2020. godini radi ispunjenja budućih obveza.

3. RAIFFEISEN OBVEZNI MIROVINSKI FOND KATEGORIJA B

3.1 Osnivanje i početak poslovanja

Raiffeisen obvezni mirovinski fond kategorija B (dalje u tekstu: ROMF B) je osnovan 5. studenog 2001. godine, a započeo je s radom 30. travnja 2002. godine.

3.2 Profil rizičnosti

Investicijski cilj ROMF B fonda je ulaganje prikupljenih sredstava članova u svrhu povećanja vrijednosti imovine na dugi rok radi osiguranja isplate mirovinskih davanja članovima, a u skladu sa zakonskim propisima. ROMF B fond ima umjereno konzervativni profil rizika koji proizlazi iz najvećeg dopuštenog zakonskog ograničenja ulaganja u prenosive vlasničke vrijednosne papire, direktno ili indirektno putem ulaganja u dioničko tržište.

Najvažnija zakonska ograničenja ulaganja obveznog mirovinskog fonda kategorije B su:

- minimalno 50% neto imovine fonda mora biti uloženo u obveznice Republike Hrvatske, članica EU-a ili zemalja OECD-a,
- maksimalno 40% neto imovine fonda u dionice izdavatelja iz Republike Hrvatske, članica EU-a ili zemalja OECD-a, uključujući i posrednu izloženost putem UCITS fondova i financijskih izvedenica,
- minimalno 60% neto imovine fonda mora biti uloženo u imovinu koja je denominirana ili koja se namiruje u kunama.

U usporedbi s drugim kategorijama obveznih fondova, ROMF B fond ima umjerene očekivane prinose na dulji rok i umjereni stupanj rizičnosti te je predviđen za osiguranike srednje starosne dobi.

Tablica 10. Struktura ulaganja ROMF B fonda prema vrstama instrumenata.



Vrsta imovine	31.12.2018	31.12.2019	Razlika
Dionice i dionički fondovi	16,77%	20,90%	4,12%
Obveznice i obveznički fondovi	78,54%	76,96%	-1,57%
Alternativni fondovi	0,13%	0,11%	-0,02%
Instrumenti tržišta novca	0,92%	0,94%	0,02%
Novac na računu, potraživanja i obveze	3,65%	1,09%	-2,56%
Ukupno	100,00%	100,00%	

Tablica 11. Geografska struktura ulaganja ROMF B fonda

Država	31.12.2018	31.12.2019	Razlika
Hrvatska	86,15%	80,69%	-5,46%
SAD	4,62%	5,52%	0,90%
Luksemburg	4,32%	3,81%	-0,52%
Irska	0,00%	3,05%	3,05%
Francuska	2,56%	2,55%	-0,01%
Supranacionalno	0,93%	0,82%	-0,11%
Velika Britanija	0,30%	0,27%	-0,03%
Njemačka	0,62%	0,89%	0,28%
Švicarska	0,33%	0,83%	0,50%
Italija	0,16%	0,69%	0,53%
Slovenija	0,00%	0,53%	0,53%
Ostalo	0,01%	0,35%	0,34%
Ukupno	100,00%	100,00%	

Tablica 12. Struktura ulaganja ROMF B fonda prema gospodarskim sektorima

Gospodarski sektor	31.12.2018	31.12.2019	Razlika
Država	75,78%	74,82%	-0,96%
Diverzificirano po sektorima	5,11%	6,83%	1,72%
Komunikacijske usluge	4,51%	4,60%	0,10%
Ostalo	3,65%	1,09%	-2,56%
Osnovna potrošačka roba	2,15%	2,24%	0,09%
Energetika	1,90%	1,86%	-0,04%
Komunalne usluge	1,51%	1,89%	0,38%
Industrijski proizvodi	1,50%	1,82%	0,32%
Informatička tehnologija	1,22%	1,21%	-0,01%
Financijska industrija	1,16%	1,22%	0,06%
Sirovine	0,70%	0,50%	-0,20%
Opcionalna potrošačka roba	0,48%	0,57%	0,08%
Zdravstvo	0,32%	1,35%	1,03%
Nekretnine	0,01%	0,00%	-0,01%
Ukupno	100,00%	100,00%	

Tablica 13. Struktura ulaganja ROMF B fonda prema valutama

Valuta	31.12.2018	31.12.2019	Razlika
HRK	44,96%	41,63%	-3,33%
EUR	39,83%	42,33%	2,50%
USD	14,88%	15,21%	0,34%
CHF	0,33%	0,83%	0,50%
Ukupno	100,00%	100,00%	

Tijekom 2019. godine fond ROMF B bio je usklađen sa zakonskim ograničenjem na valutnu usklađenost iz članka 129. Zakona, tj. više od 60% neto vrijednosti imovine fonda ROMF B bilo je uloženo u imovinu kojom se trguje ili koja se namiruje u valuti u kojoj se isplaćuju mirovine iz obveznog mirovinskog osiguranja na temelju individualne kapitalizirane štednje.

Tablica 14. Pokazatelji rizičnosti ROMF B fonda

	31.12.2018	31.12.2019	Razlika
Tržišni rizik fonda ¹	3,48%	3,11%	-0,37%
SRRI pokazatelj stupnja rizika ²	3	3	0
Rizik fonda u odnosu na MIREX B ³	1,04	1,01	-0,03
Modificirana duracija fonda	3,13	2,46	-0,67

¹ Izračun temeljem mjesečnih prinosa u zadnjih 5 godina, anualizirana vrijednost

² ESMA smjernice za izračun pokazatelja rizičnosti: <http://www.esma.europa.eu>

³ Izračun temeljem mjesečnih prinosa u zadnjih 5 godina

Značenje pojedinih pokazatelja objašnjeno je u dijelu izvješća o rizičnosti fonda kategorije A.

Tablica 15. Profil rizičnosti ROMF B fonda

Vrsta rizika	Očekivani utjecaj* 2018	Utjecaj na dan 31.12.2018.	Očekivani utjecaj* 2019	Utjecaj na dan 31.12.2019.
Tržišni rizik	Umjeren	Nizak	Umjeren	Vrlo nizak
Cjenovni rizik	Umjeren	Nizak	Umjeren	Vrlo nizak
Kamatni rizik	Povećan	Umjeren	Povećan	Nizak
Tečajni rizik	Umjeren	Nizak	Umjeren	Vrlo nizak
Kreditni rizik				
Dugoročni kreditni rizik izdavatelja	Umjeren	Nizak	Umjeren	Nizak
Rizik suprotne ugovorne strane	Vrlo nizak	Vrlo nizak	Vrlo nizak	Vrlo nizak
Koncentracijski rizik	Visok	Visok	Visok	Visok
Rizik namire	Vrlo nizak	Vrlo nizak	Vrlo nizak	Vrlo nizak
Rizik likvidnosti				
Rizik likvidnosti imovine	Umjeren	Umjeren	Umjeren	Nizak
Rizik novčanog tijeka	Vrlo nizak	Vrlo nizak	Vrlo nizak	Vrlo nizak

* Društvo ocjenjuje rizik na osnovu sljedećih kategorija: vrlo nizak, nizak, umjeren, povećan, visok

S obzirom na najveću dopuštenu izloženost dioničkom tržištu za fondove kategorije B (najviše 40% imovine fonda) te očekivane rizičnosti pojedinih klasa imovine fonda, očekivani profil rizičnosti ROMF B fonda za 2019. godinu spram tržišnog rizika bio je umjeren. Na dan 31. prosinca 2019. godine izmjereni utjecaj tržišnog rizika bio je vrlo nizak. Ostale vrste rizika imale su jednak ili manji utjecaj od očekivanih utjecaja na dan 31. prosinca 2019. godine.

3.3 Članstvo

Član ROMF B fonda može biti svaki osiguranik kojemu je do Referentnog dana ostalo pet ili više godina. Član može prenijeti sredstva iz ROMF B fonda u obvezni mirovinski fond druge kategorije kojim upravlja Društvo ili u obvezni mirovinski fond kojim upravlja drugo mirovinsko društvo, iste ili druge kategorije, u skladu sa Zakonom. Na dan kada član ROMF B fonda ispuni uvjet da do Referentnog dana ima manje od pet godina, REGOS će ga rasporediti u Raiffeisen obvezni mirovinski fond kategorije C. Krajem 2019. godine ROMF B fond imao je 577.299 članova (2018.: 565.272).

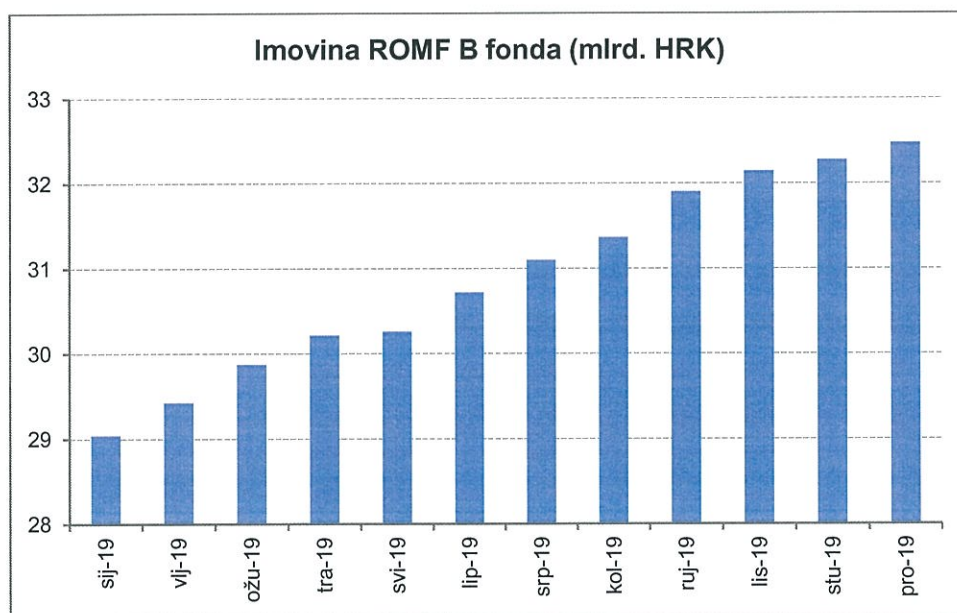
3.4 Pokazatelji poslovanja u 2019. godini

Na dan 31. prosinca 2019. godine neto imovina ROMF B fonda iznosila je 32.473.824.119 kuna što predstavlja 30,60% tržišnog udjela u obveznim mirovinskim fondovima kategorije B te 28,84% od sveukupne imovine obveznih mirovinskih fondova u RH. Ukupne uplate u ROMF B fond s osnova uplata doprinosa i promjene članstva tijekom 2019. godini iznosile su 1.916.020.524 kuna, dok su ukupne isplate iznosile 489.030.860 kuna. Neto iznos uplata u ROMF B fond u 2019. godini iznosio je 1.426.989.664 kuna.

Tablica 16. Uplate i isplate iz ROMF B fonda u 2019. godini

Osnova	Iznos (HRK)
Primici od članova fondova	1.908.073.119
Primici s osnove promjene članstva	7.947.405
Izdaci temeljem zatvaranja računa	-102.207.834
Izdaci s osnove promjene članstva	-376.288.694
Izdaci s osnove promjene članstva - korektivna stavka	-10.534.332
Ukupno	1.426.989.664

Graf 3. Kretanje imovine ROMF B fonda u 2019. godini



Tablica 17. 10 najvećih pojedinačnih pozicija ROMF B fonda na dan 31. prosinca 2019. godine

Pozicija	Vrsta instrumenta	Izdavatelj ili kreditna institucija	Oznaka	Udio
RHMF-O-227E	državna obveznica	Republika Hrvatska	HRRHMFO227E9	11,19%
RHMF-O-247E	državna obveznica	Republika Hrvatska	HRRHMFO247E7	11,03%
RHMF-O-26CA	državna obveznica	Republika Hrvatska	HRRHMFO26CA5	9,65%
RHMF-O-257A	državna obveznica	Republika Hrvatska	HRRHMFO257A4	6,69%
RHMF-O-203A	državna obveznica	Republika Hrvatska	HRRHMFO203A8	4,75%
CROATIA 2024	državna obveznica	Republika Hrvatska	XS0997000251	4,58%
HT-R-A	dionica	Hrvatski Telekom d.d.	HRHT00RA0005	3,97%
RHMF-O-282A	državna obveznica	Republika Hrvatska	HRRHMFO282A2	3,24%
RHMF-O-297A	državna obveznica	Republika Hrvatska	HRRHMFO297A0	2,90%
CROATIA 2023	državna obveznica	Republika Hrvatska	XS0908769887	2,69%

Najznačajnija ulaganja ROMF B fonda na kraju 2019. godine bila su domaće državne obveznice srednjih dospijeca te dionice izdavatelja Hrvatski Telekom d.d. U 2019. godini najznačajnija nova pojedinačna ulaganja u vrijednosne papire domaćih izdavatelja bila su u obveznice Republike Hrvatske s dospijecom 2029. godine, dok su za strane izdavatelje to bile obveznice Sjedinjenih Američkih Država i Italije te dionice farmaceutske kompanije Krka d.d., Novo mesto.

3.5 Prinosi i zarade

U 2019. godini nominalni prinos za ROMF B fond iznosio je 8,60%, a realno 7,10%, što je rezultiralo ukupnom godišnjom zaradom u iznosu od 2.502.757.239 kuna.

Tablica 18. Zarada po pojedinim kategorijama imovine za ROMF B fond u 2019. godini

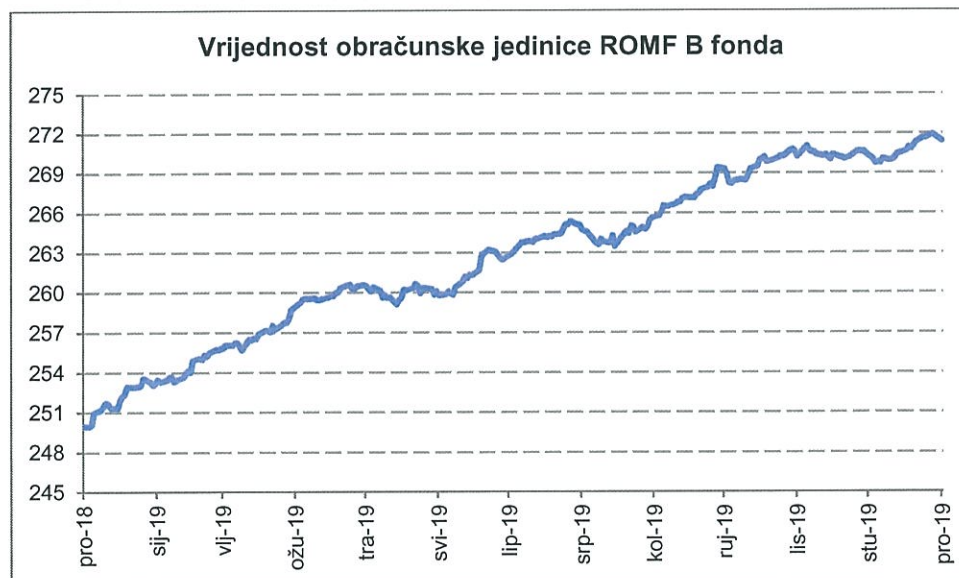
Klasa imovine	Dobit/gubitak u 2019. godini (tisuća HRK)	Prinos	Doprinos prinosu
Domaće dionice i fondovi koji ulažu u dionice	535.864	21,7%	21%
Inozemne dionice i fondovi koji ulažu u dionice	654.845	23,9%	26%
Domaće obveznice	1.362.323	6,4%	54%
Inozemne obveznice i fondovi koji ulažu u obveznice	59.635	4,5%	2%
Instrumenti novčanog tržišta	825	0,6%	0%
Naknade	-110.734		-4%
Ukupno	2.502.757	8,6%	100%

Tijekom 2019. godine najveća zarada je ostvarena na ulaganjima u domaće i inozemne dionice, a najznačajniji doprinos prinosu došao je od ulaganja u domaće obveznice.

Tijekom 2019. godine najveća zarada je ostvarena na ulaganjima u domaće i inozemne dionice, a najznačajniji doprinos prinosu (relativni udio doprinosa pojedine klase imovine ukupnom prinosu fonda) došao je od ulaganja u domaće obveznice. Najveći doprinos prinosu ROMF B fonda u 2019. godini došao je od ulaganja u obveznička tržišta i to u iznosu od 54%, uz prosječnu godišnju izloženost u neto imovini fonda od oko 72%, a razlog je značajan rast cijena domaćih obveznica. Značajan doprinos prinosu ROMF B fonda došao je i od ulaganja na dionička tržišta koji je u 2019. godini iznosio 47% uz prosječnu godišnju izloženost navedenih klasa u neto imovini fonda od oko 19%. Razlog tome je značajan rast domaćeg i inozemnih dioničkih tržišta u protekloj godini. Prinosi koji su ostvareni na ulaganja u dionička tržišta za ROMF B fond razlikuju se od ostvarenih prinosa pojedinih dioničkih indeksa navedenih u točki 1.1 uslijed različite selekcije pojedinih ulaganja, tj. razlika između odabira pojedinih dionica u fondu i tržišnom indeksu. Dodatni doprinos prinosu ROMF B fonda došao je i od ulaganja u inozemne obveznice koje su također imale značajan rast u 2019. godini.

Tijekom 2019. godine na teret imovine ROMF B fonda Društvu je po osnovi naknada za upravljanje isplaćeno 103.966.837 kuna, a Depozitaru 6.767.072 kuna.

Graf 4. Kretanje obračunske jedinice ROMF B fonda u 2019. godini



Od početka rada ROMF B fonda (30. travnja 2002. godine) do kraja 2019. godine prosječni nominalni prinos na godišnjoj razini iznosio je 5,81%, dok je realni prinos iznosio 3,90%.

3.6 Likvidnost

U 2019. godini ROMF B fond u potpunosti je bio u mogućnosti izvršiti sve obveze koje proizlaze iz namire transakcija ili isplata iz fonda. Tijekom 2019. godine ocjene za rizik likvidnosti imovine i rizik novčanog tijeka ROMF B fonda bile su u skladu s očekivanjima, tj. utvrđenim profilom rizičnosti.

U 2020. godini ROMF B fond očekuju isplate iz fonda po osnovi prelaska u drugu kategoriju fonda u iznosu od 634 milijuna kuna, a istovremeno se očekuju isplate iz fonda po osnovi umirovljenja i ostalih razloga u iznosu od 180 milijuna kuna. S obzirom na očekivane isplate iz ROMF B fonda u 2020. godini, te likvidnost financijskih instrumenata koji se nalaze u imovini fonda, ocjenjujemo da je likvidnost imovine ROMF B fonda dostatna u odnosu na buduće obveze. Slijedom navedenog, Društvo ne očekuje da će postojati potreba za korektivnim djelovanjem prema imovini ROMF B fonda u 2020. godini radi ispunjenja budućih obveza.

4. RAIFFEISEN OBVEZNI MIROVINSKI FOND KATEGORIJA C

4.1 Osnivanje i početak poslovanja

Raiffeisen obvezni mirovinski fond kategorija C (dalje u tekstu: ROMF C) je osnovan 30. svibnja 2014. godine, a započeo je s radom 21. kolovoza 2014. godine.

4.2 Profil rizičnosti

Investicijski cilj ROMF C fonda je ulaganje prikupljenih sredstava članova u svrhu povećanja vrijednosti imovine na srednji rok na način da imovina fonda bude ročno usklađena s obvezama fonda radi osiguranja isplate mirovinskih davanja članovima, a u skladu sa zakonskim odredbama. ROMF C fond ima konzervativni profil rizika koji proizlazi iz zakonski dozvoljenih oblika ulaganja s obzirom da nisu dozvoljena ulaganja u vlasničke vrijednosne papire.

Najvažnija zakonska ograničenja ulaganja obveznog mirovinskog fonda kategorije C su:

- minimalno 70% neto imovine fonda mora biti uloženo u obveznice Republike Hrvatske, članica EU-a ili zemalja OECD-a,
- ulaganje u vlasničke vrijednosne papire nije dozvoljeno,
- minimalno 90% neto imovine fonda mora biti uloženo u imovinu koja je denominirana ili koja se namiruje u kunama.

U usporedbi s drugim kategorijama obveznih fondova, ROMF C fond ima najmanje očekivane prinose, ali i najmanji stupanj rizičnosti te je predviđen je za osiguranike starije dobi koji su pred mirovinom.

Tablica 19. Struktura ulaganja ROMF C fonda prema vrstama instrumenata

Vrsta imovine	31.12.2018	31.12.2019	Razlika
Obveznice i obveznički fondovi	91,92%	94,11%	2,20%
Instrumenti tržišta novca	2,89%	2,97%	0,08%
Novac na računu, potraživanja i obveze	5,19%	2,91%	-2,28%
Ukupno	100,00%	100,00%	

Tablica 20. Geografska struktura ulaganja ROMF C fonda

Država	31.12.2018	31.12.2019	Razlika
Hrvatska	95,27%	95,62%	0,36%
Supranacionalno	3,00%	2,59%	-0,41%
SAD	1,72%	1,27%	-0,44%
Italija	0,00%	0,48%	0,48%
Ostalo	0,02%	0,03%	0,01%
Ukupno	100,00%	100,00%	

Tablica 21. Struktura ulaganja ROMF C fonda prema gospodarskim sektorima

Gospodarski sektor	31.12.2018	31.12.2019	Razlika
Država	86,91%	92,09%	5,18%
Ostalo	5,19%	2,91%	-2,28%
Komunalne usluge	3,74%	3,38%	-0,36%
Diverzificirano po sektorima	2,89%	0,53%	-2,36%
Osnovna potrošačka roba	1,26%	1,08%	-0,18%
Ukupno	100,00%	100,00%	

Tablica 22. Struktura ulaganja ROMF C fonda prema valutama

Valuta	31.12.2018	31.12.2019	Razlika
HRK	74,72%	80,71%	5,99%
EUR	20,70%	15,56%	-5,14%
USD	4,58%	3,73%	-0,86%
Ukupno	100,00%	100,00%	

Tijekom 2019. godine fond ROMF C bio je usklađen sa zakonskim ograničenjem na valutnu usklađenost iz članka 129. Zakona, tj. više od 90% neto vrijednosti imovine fonda ROMF C bilo je uloženo u imovinu kojom se trguje ili koja se namiruje u valuti u kojoj se isplaćuju mirovine iz obveznog mirovinskog osiguranja na temelju individualne kapitalizirane štednje.

Tablica 23. Pokazatelji rizičnosti ROMF C fonda.

	31.12.2018	31.12.2019	Razlika
Tržišni rizik fonda ¹	1,46%	0,75%	-0,71%
SRRI pokazatelj stupnja rizika ²	3	3	0
Rizik fonda u odnosu na MIREX C ³	1,10	0,84	-0,26
Modificirana duracija fonda	3,61	2,66	-0,95

¹ Izračun temeljem tjednih prinosa u zadnje dvije godine, anualizirana vrijednost

² ESMA smjernice za izračun pokazatelja rizičnosti: <http://www.esma.europa.eu>

³ Izračun temeljem tjednih prinosa u zadnje dvije godine

Značenje pojedinih pokazatelja objašnjeno je u dijelu izvješća o rizičnosti fonda kategorije A.

Tablica 24. Profil rizičnosti ROMF C fonda

Vrsta rizika	Očekivani utjecaj* 2018.	Utjecaj na dan 31.12.2018.	Očekivani utjecaj* 2019.	Utjecaj na dan 31.12.2019.
Tržišni rizik	Nizak	Vrlo nizak	Nizak	Vrlo nizak
Kamatni rizik	Povećan	Umjeren	Povećan	Umjeren
Tečajni rizik	Nizak	Vrlo nizak	Nizak	Vrlo nizak
Kreditni rizik				
Dugoročni kreditni rizik izdavatelja	Povećan	Umjeren	Povećan	Umjeren
Rizik suprotne ugovorne strane	Vrlo nizak	Vrlo nizak	Vrlo nizak	Vrlo nizak
Koncentracijski rizik	Visok	Visok	Visok	Visok
Rizik namire	Vrlo nizak	Vrlo nizak	Vrlo nizak	Vrlo nizak
Rizik likvidnosti				
Rizik likvidnosti imovine	Vrlo nizak	Vrlo nizak	Vrlo nizak	Vrlo nizak
Rizik novčanog tijeka	Vrlo nizak	Vrlo nizak	Vrlo nizak	Vrlo nizak

* Društvo ocjenjuje rizik na osnovu sljedećih kategorija: vrlo nizak, nizak, umjeren, povećan, visok

S obzirom na očekivanu rizičnost domaćeg obvezničkog tržišta te očekivanoj izloženosti navedenoj klasi imovine za fondove kategorije C, očekivani profil rizičnosti ROMF C fonda za 2019. godinu spram tržišnog rizika bio je nizak. Na dan 31. prosinca 2019. godine izmjereni utjecaj tržišnog rizika bio je vrlo nizak. Ostale vrste rizika imale su jednak ili manji utjecaj od očekivanih utjecaja na dan 31. prosinca 2019. godine.

4.3 Članstvo

Član ROMF C fonda može biti svaki osiguranik. Na dan kada član ROMF B fonda ispuní uvjet da do Referentnog dana ima manje od pet godina, REGOS će ga rasporediti u ROMF C fond. Član može prenijeti sredstva iz ROMF C fonda u obvezni mirovinski fond druge kategorije kojim upravlja Društvo ili u obvezni mirovinski fond kojim upravlja drugo mirovinsko društvo, iste ili druge kategorije, u skladu sa Zakonom. Krajem 2019. godine ROMF C fond imao je 12.498 članova (2018.: 11.570).

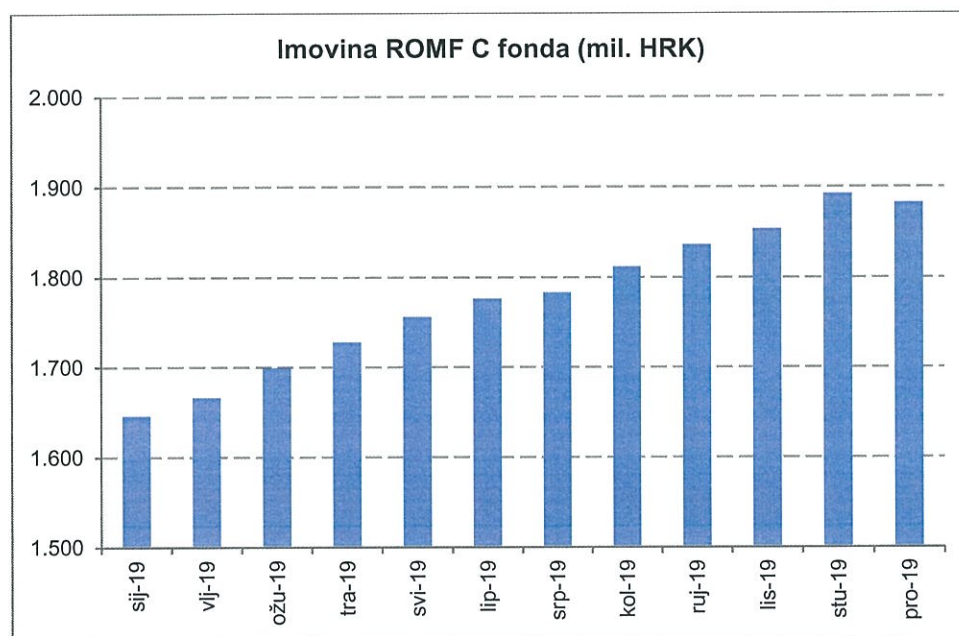
4.4 Pokazatelji poslovanja u 2019. godini

Na dan 31. prosinca 2019. godine neto imovina u ROMF C fonda iznosila je 1.882.255.967 kuna, što je 33,31% tržišnog udjela u obveznim mirovinskim fondovima kategorije C i 1,67% od sveukupne imovine obveznih mirovinskih fondova u RH. Ukupne uplate u ROMF C fond s osnova uplata doprinosa i promjene članstva tijekom 2019. godini iznosile su 431.340.977 kuna, dok su ukupne isplate iznosile 256.278.246 kuna. Neto iznos uplata u ROMF C fond u 2019. godini iznosio je 175.062.731 kuna.

Tablica 25. Uplate i isplate iz ROMF C fonda u 2019. godini

Osnova	Iznos (HRK)
Primici od članova fondova	70.928.256
Primici s osnove promjene članstva	360.412.720
Izdaci temeljem zatvaranja računa	-254.993.467
Izdaci s osnove promjene članstva	-908.025
Izdaci s osnove promjene članstva - korektivna stavka	-376.754
Ukupno	175.062.731

Graf 5. Kretanje imovine ROMF C fonda u 2019. godini



Tablica 26. 10 najvećih pojedinačnih pozicija ROMF C fonda na dan 31. prosinca 2019. godine

Pozicija	Vrsta instrumenta	Izdavatelj ili kreditna institucija	Oznaka	Udio u NAV-u
RHMF-O-26CA	državna obveznica	Republika Hrvatska	HRRHMFO26CA5	14,66%
RHMF-O-297A	državna obveznica	Republika Hrvatska	HRRHMFO297A0	11,37%
RHMF-O-257A	državna obveznica	Republika Hrvatska	HRRHMFO257A4	8,55%
RHMF-O-23BA	državna obveznica	Republika Hrvatska	HRRHMFO23BA4	7,07%
RHMF-O-247E	državna obveznica	Republika Hrvatska	HRRHMFO247E7	6,89%
RHMF-O-227E	državna obveznica	Republika Hrvatska	HRRHMFO227E9	6,59%
RHMF-O-282A	državna obveznica	Republika Hrvatska	HRRHMFO282A2	6,25%
CROATIA 2022	državna obveznica	Republika Hrvatska	XS1028953989	3,64%
RHMF-O-34BA	državna obveznica	Republika Hrvatska	HRRHMFO34BA1	3,04%
RHMF-T-043B	trezorski zapis	Republika Hrvatska	HRRHMFT043B1	2,97%

Najznačajnija ulaganja ROMF C fonda na kraju 2019. godine bila su domaće državne obveznice srednjih dospeljeća. U 2019. godini najznačajnija nova pojedinačna ulaganja u vrijednosne papire domaćih izdavatelja bila su u obveznice Republike Hrvatske s dospeljećem 2027., 2029. i 2034. godine.

4.5 Prinosi i zarade

U 2019. godini nominalni prinos za ROMF C fond iznosio je 4,74%, a realno 3,30%, što je rezultiralo ukupnom godišnjom zaradom u iznosu od 80.773.124 kune.

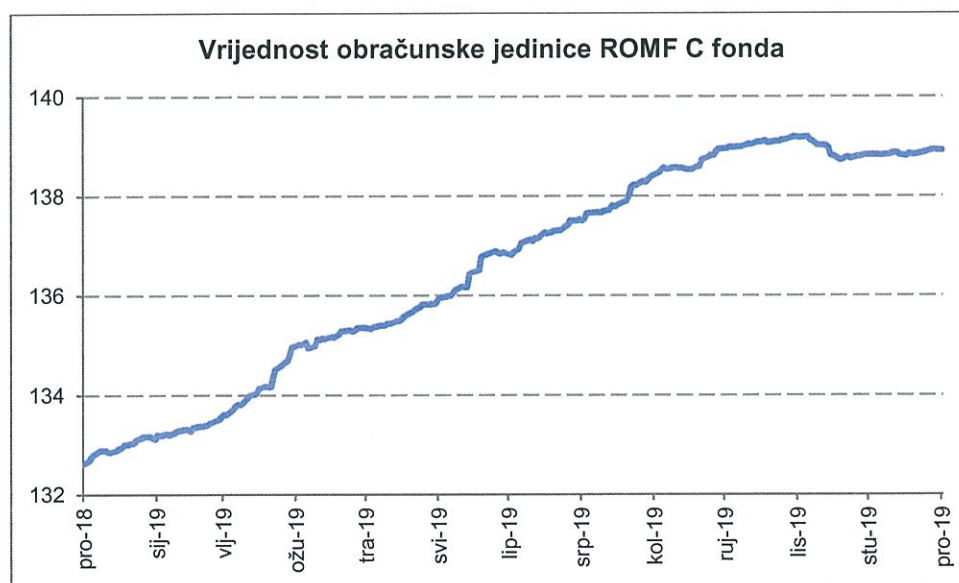
Tablica 27. Zarada po pojedinim kategorijama imovine za ROMF C fond u 2019. godini

Klasa imovine	Dobit/gubitak u 2019. godini (tisuća HRK)	Prinos	Doprinos prinosu
Domaće obveznice	85.885	5,4%	106%
Inozemne obveznice i fondovi koji ulažu u obveznice	1.329	6,3%	2%
Instrumenti novčanog tržišta	-10	0,0%	0%
Naknade	-6.432		-8%
Ukupno	80.773	4,7%	100%

Tijekom 2019. godine zarada u ROMF C fondu gotovo je u cijelosti ostvarena od ulaganja u domaće obveznice s obzirom na prosječnu godišnju izloženost domaćih obveznica u neto imovini ROMF C fonda, koja je iznosila oko 91%, te značajan rast cijena domaćih obveznica. Dodatni doprinos prinosu ROMF C fonda došao je i od ulaganja u inozemne obveznice koje su također imale značajan rast u 2019. godini.

Tijekom 2019. godine, na teret imovine ROMF C fonda, Društvu je isplaćeno 6.038.614 kuna po osnovi naknade za upravljanje, a Depozitaru 393.046 kuna po osnovi naknade za depozitara.

Graf 6. Kretanje obračunske jedinice ROMF C fonda u 2019. godini



Od početka rada fonda (21. kolovoza 2014. godine) do kraja 2019. godine prosječni nominalni prinos na godišnjoj razini za ROMF C fond iznosio je 6,32%, dok je realni prinos iznosio 5,81%.

4.6 Likvidnost

U 2019. godini ROMF C fond u potpunosti je bio u mogućnosti izvršiti sve obveze koje proizlaze iz namire transakcija ili isplata iz fonda. Tijekom 2019. godine ocjene za rizik likvidnosti imovine i rizik novčanog tijeka ROMF C fonda bile su u skladu s očekivanjima, tj. utvrđenim profilom rizičnosti.

U 2020. godini ROMF C fond očekuju isplate iz fonda po osnovi umirovljenja u iznosu od 230 milijuna kuna, a istovremeno se ne očekuju isplate iz fonda po osnovi prelaska u drugu kategoriju fonda. S obzirom na očekivane isplate iz ROMF C fonda u 2020. godini, te likvidnost financijskih instrumenata koji se nalaze u imovini fonda, ocjenjujemo da je likvidnost imovine ROMF C fonda dostatna u odnosu na buduće obveze. Slijedom navedenog, Društvo ne očekuje da će postojati potreba za korektivnim djelovanjem prema imovini ROMF C fonda u 2020. godini radi ispunjenja budućih obveza.

5. Značajna ulaganja mirovinskih fondova u pojedine izdavatelje

Na dan 31. prosinca 2019. godine Fondovi nisu imali udjele u izdanju redovnih dionica pojedinih izdavatelja koji su veći od 10%. Međutim, Fondovi su zajedno s dobrovoljnim mirovinskim fondovima pod upravljanjem Društva imali udjele veće od 10% u izdanju redovnih dionica pojedinih izdavatelja i to samo kod izdavatelja iz Republike Hrvatske.

Tablica 28. Udio obveznih (OMF) i dobrovoljnih mirovinskih fondova (DMF) pod upravljanjem Društva u izdanju redovnih dionica pojedinih izdavatelja koji su veći od 10% na dan 31. prosinca 2019. godine

Izdavatelj	Oznaka	Udio u izdanju za OMF	Udio u izdanju za DMF	Ukupni udio u izdanju
AD Plastik d.d.	ADPL-R-A	8,57%	5,17%	13,74%
Atlantic Grupa d.d.	ATGR-R-A	9,83%	1,64%	11,47%
Podravka d.d.	PODR-R-A	8,97%	1,51%	10,48%
Tankerska Next Generation d.d.	TPNG-R-A	9,17%	4,49%	13,66%
Ericsson Nikola Tesla d.d.	ERNT-R-A	9,51%	0,75%	10,26%

PRILOZI

Financijska izvješća obveznih mirovinskih fondova kojima upravlja Raiffeisen društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d. objavljena su na mrežnoj stranici Društva www.rmf.hr u zakonski propisanom roku do 30. travnja tekuće godine za prethodnu.

Prilog ovog Izvješća čini Izvještaj o radu obveznih mirovinskih fondova za 2019. godinu kojeg su zajednički pripremila sva mirovinska društva koja upravljaju obveznim mirovinskim fondovima u Republici Hrvatskoj.

Uprava Raiffeisen društva za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d.:



Damir Grbavac

predsjednik Uprave



Eva Horvat

članica Uprave



Gordan Šumanović

član Uprave


Raiffeisen
MIROVINSKO DRUŠTVO
 Raiffeisen društvo za upravljanje obveznim
 i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d.
 Zagreb, Petrinjska 59